

Врз основа на член 131 став 4 а во врска со член 24 став 1 алинеја 3 од Законот за електронските комуникации (Сл. весник на Република Македонија број 39/14), директорот на Агенцијата за електронски комуникации на 05.11.2014 година донесе:

П Р А В И Л Н И К

ЗА НАЧИНОТ НА ПОЛАГАЊЕ НА РАДИОАМАТЕРСКИОТ ИСПИТ, РАДИОАМАТЕРСКИ КЛАСИ, ТЕХНИЧКИ ПАРАМЕТРИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УПОТРЕБА НА РАДИОАМАТЕРСКИ СТАНИЦИ И ОПРЕМА

I. ВОВЕДНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот на полагање на радиоаматерски испит, радиоаматерските класи, техничките параметри и други услови за употреба на радиоаматерски станици и опрема.

ПОИМИ И ЗНАЧЕЊА

Член 2

- 1) **аматерска радиостаница** е радиостаница која работи во аматерска служба и аматерска-сателитска служба;
- 2) **радиоаматер** е физичко лице кое се занимава со радиоаматеризам и радиооператорство исклучиво од лични причини и без паричен надоместок.
- 3) **аматерска служба** е радиокомуникациска служба наменета за обучување на поединци, одржување на меѓусебни комуникации и технички истражувања што ги вршат аматери, односно овластени лица кои се интересираат за радиотехника само од лични побуди и без паричен надоместок;
- 4) **аматерска-сателитска служба** е радиокомуникациска служба која користи вселенски станици на земјините сателити за исти потреби како и во аматерската служба;
- 5) **Радиоаматерскиот сојуз на Македонија** (во понатамошниот текст: РСМ) е непрофитна организација која со свое слободно доброволно здружување ја сочинуваат радиоаматерски клубови на територијата на Република Македонија.

ОПШТИ ПРОПИСИ И ДЕФИНИЦИИ

Член 3

(1) Радиоаматер може да постави и употребува аматерска радиостаница под услов да има положено радиоаматерски испит (во понатамошниот текст: испит) и ако Агенцијата за електронски комуникации (во понатамошниот текст: Агенција) издала одобрение за користење на радиофреквенции во аматерска служба.

(2) Повици и други информации, кои радиоаматер ги примил преку аматерска радиостаница, а кои не се наменети за него, не смее да ги проследи до друго лице, освен повици и соопштенија за случаи за несреќа или опасност.

Член 4

Определени изрази употребени во овој правилник го имаат следново значење:

- 1) **аматерска предавателна станица за радиогониометрија** е предавателна станица наменета исклучиво за емисии заради аматерско радиогониометрирање.

2) **аматерски радиофар** е автоматска предавателна станица поставена на определена локација за емитување на посебни сигнали наменети за истражување на простирањето на радиобрановите и за други технички истражувања.

3) **аматерска радиоврска во вонредни околности** е аматерска радиоврска која се остварува кога е во прашање безбедноста на човечките животи или заштита на имотот, одбраната и безбедноста на државата, како и за хуманитарни акции.

4) **аматерска репетиторска станица** е радиостаница со која автоматски се примаат и истовремено се предаваат сигнали на други аматерски радиостаници во ист фреквенциски опсег.

5) **ефективна израчена моќност** е производ од моќноста што се доведува на антената и нејзината добивка во однос на полубранов дипол.

6) **емисија за аматерско радиогониометрирање** е емисија на карактеристични сигнали наменети за аматерска радиогониометрија, односно за користење на приемот на радиобранови заради определување на насоката и локацијата од која емитува предавателната станица.

7) **аматерска радиостаница за дигитална радиокомуникација** е аматерска примопредавателна станица која автоматски ги прима и предава сигналите од другите радиоаматерски станици во истиот или од друг фреквенциски опсег, а служи за пренос на податоци.

II. КЛАСИ И ВИДОВИ НА АМАТЕРСКИ РАДИОСТАНИЦИ

Член 5

(1) Врз основа на оспособеноста на радиооператорот постојат два вида на радиоаматерски класи: **A** и **P** почетничка класа, во понатамошниот текст **A** и **P**.

(2) Аматерските радиостаници можат да бидат:

а) **аматерски примопредавателни станици**, и тоа:

- клубски аматерски примопредавателни станици, што ги поставуваат радиоаматерските клубови и РСМ, а ги користат аматерските радиооператори од **A** и **P** класа;
- лични аматерски примопредавателни станици, што ги поставуваат аматерските радиооператори од **A** и **P** класа;

б) **аматерски репетиторски станици** и тоа:

- аматерски репетиторски станици за примарно покривање и аматерски репетиторски станици за секундарно покривање, што ги поставува РСМ, врз основа на претходно усогласени и утврдени планови за аматерските репетиторски станици;
- аматерски репетиторски станици за локално покривање и аматерски репетиторски станици за привремено покривање, што ги поставуваат радиоаматерските клубови и аматерските радиооператори, врз основа на согласност од РСМ, по претходно усогласени и утврдени планови за аматерските репетиторски станици со Агенцијата за електронски комуникации.

в) **аматерски радиофар предаватели** што ги поставува РСМ, врз основа на претходно усогласени и утврдени планови за аматерските радиофар предаватели.

г) **аматерски предавателни станици за радио гониометрирање**, што ги поставуваат и користат РСМ, клубовите и аматерските радиооператори.

III. РАДИОАМАТЕРСКИ ИСПИТ

Член 6

Радиоаматерски испит се полага за А и Р класа пред испитна комисија, согласно Програмата за полагање на радиоаматерски испит. Претседателот и членовите на испитната комисија како и нивните заменици ги назначува Директорот на Агенцијата за електронски комуникации.

Член 7

- (1) Испитната комисија се состои од претседател и два члена.
- (2) Претседателот и еден член од испитната комисија и нивните заменици за полагање на испит се именуваат од Агенцијата, а еден член од комисијата и негов заменик предлага РСМ.
- (3) Испитите се полагаат писмено во форма на тест, според Програмата за полагање на радиоаматерски испит, заради добивање на одобрение за користење на радиофреквенции во аматерска служба, согласно препораката T/R 61-01 и ERC Report 32, Планот за намена на радиофреквенциски опсеци во Република Македонија и Планот за доделување и користење на радиофреквенции во Република Македонија.
- (4) Испит за А класа може да полагаат само кандидати со наполнети 16 години, а за Р класа со наполнети 12 години.

Член 8

- (1) Кандидатот, кој полага испит за радиоаматерски оператор, треба да поднесе писмено барање (пријава за испит: Додаток 3) и тоа најдоцна 15 (петнаесет) дена пред денот определен за полагање на испитот.
- (2) Писменото барање од став 1 на овој член се поднесува до Агенцијата и треба да содржи податоци за кандидатот: (име и презиме, дата и место на раѓање), потоа податок за класата за која полага испит (А или Р), а за кандидати помлади од 18 години согласност од законскиот застапник.
- (3) Странски државјанин кон барањето треба да приложи и копија од пасош и доказ за регулиран престој во Р. Македонија.

Член 9

- (1) Испитот по правило се полага во Агенцијата, а може да се одржи и на друго соодветно место (просторија).
- (2) Времето и местото на одржување на испитот го определува Претседателот на комисијата, за што се известуваат кандидатите.
- (3) Времето и местото на одржување на испитот ќе бидат објавени на веб-страната на Агенцијата.
- (4) Испитот се полага писмено во форма на одговор на поставени прашања (тест).

Член 10

Програмата за полагање на радиоаматерски испит според која полагаат кандидатите, дадена е во Прилог 1 за А класа и во Прилог 2 за Р класа.

Член 11

- (1) Кандидатот кој не покажал задоволителен резултат на испитот, може да полага испит со повторно поднесување пријава од член 8 став 1 од овој Правилник.
- (2) Кандидатот го положил испитот, доколку точно одговорил на 65 % од прашањата на тестот.

Член 12

- (1) По завршениот испит се изработува записник, поодделно за секоја радиоаматерска класа.
- (2) Записникот го потпишуваат сите членови на испитната комисија.
- (3) Претседателот на испитната комисија должен е записникот да го достави на стручната служба на Агенцијата во рок од 10 дена од денот на полагањето.

Член 13

(1) Претседателот на испитната комисија во име на сите членови на испитната комисија го известува кандидатот за успехот на испитот.

Член 14

(1) По положениот испит на кандидатот му се издава диплома за положен радиоаматерски испит на образец даден во Додаток 4 кој е составен дел на овој правилник. Дипломата е со неограничен рок на важење и не може да се пренесе на друго физичко лице.

(2) На барање на кандидатот кој положил испит за А класа, се издава HAREC Сертификат за хармонизиран радиоаматерски испит во рамките на CEPT на образецот даден во Додаток 5 кој е составен дел на овој правилник.

(3) На барање на кандидатот кој положил испит за Р класа, се издава Сертификат за хармонизиран радиоаматерски испит во рамките на CEPT, NOVICE на образецот даден во Додаток 6 кој е составен дел на овој правилник.

Член 15

(1) Врз основа на Дипломата, Агенцијата издава одобрение за користење на радиофреквенции во аматерска служба на образец даден во Додаток 7 кој е составен дел на овој правилник.

(2) За добивање одобрение за користење на радиофреквенции во аматерска и аматерска сателитска служба (во понатамошниот текст: одобрение), се поднесува писмено барање до Агенцијата во согласност со Правилникот за формата и содржината на барањата за добивање одобренија за користење на радиофреквенции.

(3) Документи што се поднесуваат за добивање одобрение од став 1 од овој член се:

а) пополнето барање (образец)

- во барањето во точка 2.0 може да се предложи повикувачки знак и

б) доказ за извршена уплата на административна такса.

(4) Одобрението за користење на радиофреквенции во аматерска служба мора да ги содржи следните податоци: назив или име и презиме, адреса на носителот на одобрението, радиоаматерска класа и повикувачки знак.

(5) Странски државјанин кој е радиоаматер врз основа на CEPT радиоаматерско одобрение (лиценца) и CEPT почетничко радиоаматерско одобрение, издадени во државата чиј што е државјанин, може да употребува радиоаматерска станица во Република Македонија во период до најмногу 3 месеци непрекинато.

(6) Со исклучок, со цел експериментирање и техничко истражување, може да се издаде привремено одобрение за користење на радиофреквенции во аматерска служба и за учество на меѓународни натпревари. Оваа радиоаматерска станица не смее да ја попречува работата на останатите радиоаматерски станици или да произведува штетни зрачења за луѓето и околината.

(7) Имателот на одобрението е должен да ја известува Агенцијата за секоја промена на местото на живеење или било кои други податоци од одобрението во рок од 14 дена.

IV. ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА АМАТЕРСКИ РАДИОСТАНИЦИ

1. Фреквенциски опсеги, видови на емисии и моќност

Член 16

Аматерските фреквенциски опсеги и нивните називи, како и називите и категориите на службата, се наведени во Табела 1.

Табела 1

Назив на аматерски фрек.опсег	Фреквенциски опсег (kHz или MHz)	Фреквенциски подопсег (kHz или MHz)	Служба	Категорија на службата	Заб.
1	2	3	4	5	6
136 kHz	135.7-137.8 kHz	135.7-137.8 kHz	аматерска	секундарна	
1.8 MHz	1810 - 1850 kHz	1810 - 1850 kHz	аматерска	примарна	
3.5 MHz	3500 - 3800 kHz	3500 - 3800 kHz	аматерска	примарна	1) 2)
7 MHz	7000-7200 kHz	7000-7100 kHz 7100-7200 kHz	аматерска аматерска-сателитска аматерска	примарна	2)
10 MHz	10100-10150 kHz	10100-10150 kHz	аматерска	секундарна	2) 3)
14 MHz	14000-14350 kHz	14000 -14250 kHz 14250-14350 kHz	аматерска аматерска-сателитска аматерска	примарна примарна примарна	2)
18 MHz	18068 - 18168 kHz	18068-18168 kHz	аматерска аматерска-сателитска	примарна примарна	2)
21 MHz	21000-21450 kHz	21000 -21450 kHz	аматерска аматерска-сателитска	примарна примарна	2)
24 MHz	24890-24990 kHz	24890 -24990 kHz	аматерска аматерска-сателитска	примарна примарна	2)
28 MHz	28 – 29.7 MHz	28 - 29.7 MHz	аматерска аматерска-сателитска	примарна примарна	
50 MHz	50 - 52 MHz	50 - 52 MHz	аматерска аматерска-сателитска	секундарна секундарна	4)
144 MHz	144 - 146 MHz	144 - 146 MHz	аматерска аматерска-сателитска	примарна примарна	2)
432 MHz	432 - 438 MHz	432- 438 MHz	аматерска	примарна	5) 6) 7)
1.2 GHz	1240 - 1300 MHz	1240 - 1300 MHz	аматерска	секундарна	6) 8)
2.3 GHz	2300 - 2450 MHz	2300 - 2450 MHz	аматерска	секундарна	9) 10) 11)
5 GHz	5650 - 5850 MHz	5650 - 5725 MHz 5725 - 5850MHz	аматерска аматерска аматерска-сателитска	секундарна секундарна секундарна	6) 12) 13) 14)
10 GHz	10000-10500 MHz	10000-10450 MHz 10450-10500 MHz	аматерска аматерска аматерска-сателитска	секундарна секундарна секундарна	15)
24 GHz	24000-24250 MHz	24000-24050 MHz 24050-24250 MHz	аматерска аматерска-сателитска аматерска	примарна примарна секундарна	16)
47 GHz	47000- 47900 MHz	47000-47200 MHz 47200-47900 MHz	аматерска аматерска-сателитска аматерска	примарна примарна секундарна	17)
76 GHz	76000-81000 MHz	76000-77500 MHz 77500-78000 MHz 78000-81000 MHz	аматерска аматерска-сателитска аматерска-сателитска аматерска-сателитска аматерска-сателитска	секундарна секундарна примарна примарна секундарна	18) 19)

122 GHz	122250-123000 MHz	122250-123000 MHz	аматерска	секундарна	20)
134 GHz	134000 -141000 MHz	134000-136000 MHz 136000-141000 MHz	аматерска аматерска-сателитска аматерска аматерска-сателитска	примарна примарна секундарна секундарна	18)
241 GHz	241000-250000 MHz	241000-248000 MHz 248000-250000 MHz	аматерска аматерска-сателитска аматерска аматерска-сателитска	секундарна секундарна примарна примарна	18)

ЗАБЕЛЕШКИ:

- 1) Фреквенцискиот опсег 3500-3800 kHz е наменет на примарна основа за фиксна и копнена мобилна служба, освен за воздухопловна мобилна служба.
- 2) Фреквенциите наменети за аматерска служба во фреквенциските опсези 3.5 MHz, 7 MHz, 10 MHz, 14 MHz, 18 MHz, 21 MHz, 24 MHz, 28 MHz и 144 MHz ги користат неаматерски станици во случај на природни катастрофи.
- 3) Фреквенцискиот опсег 10100-10150 kHz е наменет за фиксна служба на примарна основа.
- 4) Фреквенцискиот опсег 50-52 MHz е наменет за радиодифузија на примарна основа и радиолокација на секундарна основа.
- 5) Фреквенцискиот опсег 432-438 MHz е наменет на примарна основа и за радиолокациска служба.
- 6) Во фреквенциските подопсези 435-438 MHz, 1260-1270 MHz, 2400-2450 MHz и 5650-5670 MHz може да работи аматерска-сателитска служба под услов да не предизвикува штетни пречки на другите служби. Користењето на подопсезите 1260-1270 и 5650-5670 MHz во аматерската сателитска служба е ограничено во насоката земја - вселена.
- 7) Фреквенцискиот подопсег 433.05-434.79 MHz (централна фреквенција 433.92 MHz) е определен за индустриска, научна и медицинска примена. Службите што работат во овој подопсег мораат да ги прифатат штетните пречки што можат да бидат предизвикани со овие примени.
- 8) Фреквенцискиот подопсег 1240-1300 MHz е наменет на примарна основа и за радиолокациска, радионавигациска и радионавигациска сателитска служба (вселена - земја).
- 9) Фреквенцискиот подопсег 2300-2450 MHz е наменет и за мобилна и фиксна служба на примарна основа.
- 10) Фреквенцискиот опсег 2400-2500 MHz (централна фреквенција 2450 MHz) е определен за индустриска, научна и медицинска примена. Службите што работат во овој подопсег мораат да ги прифатат штетните пречки што можат да бидат предизвикани со овие примени.
- 11) РСМ може да го користи фреквенцискиот подопсег 2300-2450 MHz на секундарна основа.
- 12) Фреквенцискиот подопсег 5650-5725 MHz е наменет за копнена мобилна служба и за радиолокациска служба на примарна основа.
- 13) Фреквенцискиот подопсег 5725-5850 MHz е наменет и за фиксна сателитска служба (земја - вселена) и за радиолокациска служба на примарна основа.
- 14) Фреквенцискиот подопсег 5830-5850 MHz е наменет и за аматерска-сателитска служба (вселена - земја) на секундарна основа.
- 15) Фреквенцискиот подопсег 10-10.5 GHz е наменет и за радиолокациска, фиксна и мобилна служба на примарна основа.
- 16) Фреквенцискиот подопсег 24.05-24.25 GHz е наменет и за радиолокациска служба на примарна основа и за службата за сателитско истражување на Земјата (активно) на секундарна основа.
- 17) Фреквенцискиот подопсег 47.2-47.9 GHz е наменет и за фиксна служба, мобилна и фиксна сателитска служба на примарна основа (земја-вселена).

- 18) Фреквенциските подопсежи 76-77.5 GHz, 79-81 GHz, 136-141 GHz и 241-248 GHz се наменети и за радиолокација и радиоастрономска служба на примарна основа.
- 19) Фреквенцискиот подопсег 78-79 GHz е наменет и за радиолокација на примарна основа.
- 20) Фреквенцискиот опсег 122.25-123 GHz е наменет и за фиксна, мобилна и сателитска служба на примарна основа.

Член 17

(1) Аматерските радиостаници што ги користат фреквенциските опсежи дадени во Табела 1 од член 9 од овој правилник, наменети за аматерска, односно за аматерска-сателитска служба, врз секундарна основа, не смеат да предизвикуваат штетни пречки на станиците на примарните служби и не можат да бидат заштитени од штетни пречки на станиците на примарните служби.

(2) Аматерските радиостаници од став 1 на овој член не може да бидат заштитени од штетни пречки на станиците на иста или на друга секундарна служба.

Член 18

(1) Аматерските радиостаници можат да ги користат сите видови на емисии на начин пропишан со овој правилник.

(2) Видовите на емисии се означуваат согласно Планот за намена на радиофреквенциски опсежи во Република Македонија.

(3) Модулацијата што се користи само во кратки периоди или повремено, не се означува посебно, ако при таквото користење на модулацијата не се зголемува широчината на потребниот опсег.

(4) За сите случаи за кои со одредбите на овој правилник е пропишано дека може да се користи фреквенциска модулација (ознаката за типот на модулацијата на главниот носител: F) може да се користи и фазна модулација (ознаката за типот на модулацијата на главниот носител: G).

2. 1. Фреквенциски опсежи, видови на емисии и моќност по класи

а) Аматерски примопредавателни станици

Член 19

Аматерските примопредавателни станици во зависност од класата на аматерскиот радио оператор можат да работат само во фреквенциски опсежи, со видови на емисии и со максимални врвни моќности на предаватели наведени во Табела 2.

Табела 2

Назив на аматерски фреквенциски опсег	Фреквенциски подопсег (MHz)	Вид на емисија	Максимална врвна моќност (P.E.P. во W) за класа на аматерски радио оператор		Заб.
			A	P	
136 kHz	135.7-137.8	A1A, A2A	1		
1.8 MHz	1.810-1.830	A1A	1000		
	1.830-1.850	A1A, J3E	1000		
3.5 MHz	3.500-3.510	A1A, A1B	1500	100	1) 2)
	3.510-3.600	A1A, A1B, J2B, F1B	1500	100	
	3.600-3.775	A1A, A1B, J2B, F1B, A2D, H3E, J3E, J3F, F3F	1500	100	
	3.775-3.800	J3E	1500	100	1)

7 MHz	7.000-7.040	A1A, A1B, J2B, F1B	1500	100	1) 2) 10)
	7.040-7.100	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F	1500	100	10)
	7.100-7.200	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F	1500	100	
10 MHz	10.100-10.140	A1A	300		3)
	10.140-10.150	A1A, A1B, J2B, F1B	300		
14 MHz	14.000-14.100	A1A, A1B, J2B, F1B	1500	100	1) 2) 10)
	14.100-14.350	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F, A2D	1500	100	3)
18 MHz	18.068-18.110	A1A, A1B, J2B, F1B	1500		10)
	18.110-18.168	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E	1500		10)
21 MHz	21.000-21.150	A1A, A1B, J2B, F1B	1500	100	1) 2) 10)
	21.150-21.450	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F, A2D	1500	100	10)
24 MHz	24.890-24.930	A1A, A1B, J2B, F1B	1500		10)
	24.930-24.990	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E	1500		10)
28 MHz	28.000-28.200	A1A, A1B, J2B, F1B	1500	100	1) 2) 10)
	28.200-29.000	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F, A3E, A2D, A2A	1500	100	3) 10)
	29.000-29.300	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F, A3E	1500	100	10)
	29.300-29.700	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F, A3E	1500	100	4) 10)
50 MHz	50.000 - 50.100	A1A, A1B, J2B, F1B	1000		1) 2) 5) 10)
	50.100-50.500	H3E, J3E, J3F, F3F, F2D	1000		5) 10)
	50.500-52.000	A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3F, F3E	1000		5) 10)
144 MHz	144.000- 144.035	A1A, A1B, J3E	1000	50	1) 10)
	144.035- 144.150	A1A	1000	50	2) 10)
	144.150- 144.500	A1A, A1B, J3E	1000	50	10)
	144.500- 144.845	A1A, A1B, A1C, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3F, F3E	1000	50	6) 10)
	144.845- 144.9875	F1A	За прием		7) 10)
	145.000- 145.1875	F3E	50	10	6) 8) 10)
	145.200- 145.5875	F2B, F3E	50	10	6) 9) 10)
	145.600- 145.7875	F3E	За прием		10)
	145.800- 146.000	A1A, A1B, J3E	50	10	10)
432 MHz	432.000- 432.150	A1A, A1B	1000	10	1)
	432.150-	A1A, A2A, J3E	1000	10	

	432.500				
	432.500-432.800	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D	1000	10	
	432.800-432.9875	F1A	За прием		7)
	433.000-433.225	F3E	50	10	6) 11) 12)
	433.2375-433.3875	F2B, F3E	50	10	6) 13)
	433.400-433.5875	F3E	50	10	6) 11) 13)
	433.600-434.5875	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	1000	10	6) 11)
	434.600-434.825	F3E	За прием		11) 12)
	434.000-438.000	A1A, A1B, A1D, A2B, A2D, F1D, F2D, J3E	50	10	
1.2 GHz	1.240-1.256	C3F	100	10	11) 14)
	1.256-1.260	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, A3F, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	75	10	14)
	1.260-1.270	A1A, A1B, A1D, A2B, A2D, F1B, F2D, J3E	75	10	14)
	1.270-1.286	C3F	75	10	11) 14)
	1.286-1.2909875	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, A3F, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	75	10	14)
	1.2909875-1.2914875	F3E	50	10	14) 15)
	1.2914875-1.296	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, A3F, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	75	10	14)
	1.296 -1.2968	A1A, A1D, A2B, J3E, F1B	75	10	14)
	1.2968 -1.2969875	F1A	За прием		7) 14)
	1.2969875-1.2974875	F3E	За прием		15)
	1.2974875-1.2980125	F3E	75	10	14) 16)
	1.2980125-1.3	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, A3F, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	75	10	14)
	2,3 GHz	2.3 - 2.45		75	
5 GHz	5.65 - 5.85		30		14) 10)
10 GHz	10 - 10.5	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, A3F, J2B,	30		14) 17)

		J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F, C3F		10)
24 GHz	24 - 24.25		50	10)
47 GHz	47 - 47.2		50	10)
75 GHz	75.5 - 81		50	10)
122 GHz	122.25-123		50	
134 GHz	134-141		50	10)
241 GHz	241-250		50	10)

ЗАБЕЛЕШКИ:

- 1) Фреквенциските подопсези: 3.500-3.510 MHz; 3.775-3.800 MHz; 7.000-7.010 MHz; 14.000-14.020 MHz; 21.000-21.020 MHz; 28.000-28.020 MHz; 50.000-50.100 MHz; 144.000-144.035 MHz; 432.000-432.035 MHz, се наменети исклучиво за интерконтинентални (DX) радиоврски.
- 2) Во овој подопсег не е дозволено користење на видови емисии J3E, освен по исклучок само за радиоврски во вонредни околности. Исто така, не е дозволено одржување на радиоврски во радиоаматерски натпреварувања.
- 3) Фреквенциските подопсези: 10100-10140 KHz, 14000-14350 KHz и 28200-28300 KHz се наменети и за аматерски радиофар од светски карактер, со тоа што подопсегот 28200-28300 KHz е наменет исклучиво за аматерски радиофар од светски карактер.
- 4) Во овој подопсег фреквенциите 29400-29550 KHz се наменети исклучиво за радиоврски од сатели према земја во радиоаматерската сателитска служба.
- 5) Во овој опсег, во урбана средина, дозволена е моќност на предавателот од 10 W.
- 6) Во овој подопсег аматерските радиооператори од P класа може да ги користат аматерските станици само за видовите на емисии F3E.
- 7) Овие фреквенциски подопсези се наменети исклучиво за аматерски радиофарови од државен карактер и аматерски радиофарови од локален карактер, што се користат во согласност со техничките услови од овој правилник.
- 8) Овој фреквенциски подопсег се користи за аматерска репетиторска работа. Предавателните и приемните фреквенции на аматерските примопредавателни станици што се користат за таа работа се наведени во Табела 3.

Табела 3

Ознака на каналот	Фреквенција во MHz		Ознака на каналот
	Предавателна	Приемна	
RV-00	145.000	145.600	RV-48
RV-01	145.0125	145.6125	RV-49
RV-02	145.025	145.625	RV-50
RV-03	145.0375	145.6375	RV-51
RV-04	145.050	145.650	RV-52
RV-05	145.0625	145.6625	RV-53
RV-06	145.075	145.675	RV-54
RV-07	145.0875	145.0875	RV-55
RV-08	145.100	145.700	RV-56
RV-09	145.1125	145.7125	RV-57
RV-10	145.125	145.725	RV-58
RV-11	145.1375	145.7375	RV-59

RV-12	145.150	145.750	RV-60
RV-13	145.1625	145.7625	RV-61
RV-14	145.175	145.775	RV-62
RV-15	145.1875	145.7875	RV-63

- 9) Овој фреквенциски подопсег се користи за симплексна работа на фреквенции наведени во Табела 4.

Табела 4

Ознака на каналот	Фреквенција во MHz	Ознака на каналот	Фреквенција во MHz
V-16	145.200	V-32	145.400
V-17	145.2125	V-33	145.4125
V-18	145.225	V-34	145.425
V-19	145.2375	V-35	145.4375
V-20	145.250	V-36	145.450
V-21	145.2625	V-37	145.4625
V-22	145.275	V-38	145.475
V-23	145.2875	V-39	145.4875
V-24	145.300	V-40	145.500
V-25	145.3125	V-41	145.5125
V-26	145.325	V-42	145.525
V-27	145.3375	V-43	145.5375
V-28	145.350	V-44	145.550
V-29	145.3625	V-45	145.5625
V30	145.375	V-46	145.575
V-31	145.3875	V-47	145.5875

Каналот V-40 го користат мобилните станици за повикување.

- 10) Овој фреквенциски подопсег е наменет и за аматерска-сателитска служба.
- 11) Во овој фреквенциски подопсег може да се користат системите на телевизија со висока дефиниција (аматерски телевизији) со вид на емисија C3F, под услов таквите емисии да не предизвикуваат штетни пречки на други радиостаници и радиослужби.
- 12) Овој фреквенциски подопсег се користи за аматерска репетиторска работа. Предавателните и приемните фреквенции на аматерските примопредавателни станици што се користат за таа работа се наведени во Табела 5.

Табела 5

Ознака на каналот	Фреквенција во MHz	
	Предавателна	Приемна
RU-241	433.0125	434.6125
RU-242	433.025	434.625
RU-243	433.0375	434.6375
RU-244	433.050	434.650
RU-245	433.0625	434.6625
RU-246	433.075	434.675
RU-247	433.0875	434.6875
RU-248	433.100	434.700
RU-249	433.1125	434.7125

RU-250	433.125	434.725
RU-251	433.1375	434.7375
RU-252	433.150	434.750
RU-253	433.1625	434.7625
RU-254	433.175	434.775
RU-255	433.1825	434.7825
RU-256	433.200	434.800
RU-257	433.2125	434.8125
RU-258	433.225	434.825

- 13) Овој фреквенциски подопсег се користи за симплексна работа на аматерските примопредавателни станици на фреквенции наведени во Табела 6.

Табела 6

Ознака на каналот	Фреквенција во MHz	Ознака на каналот	Фреквенција во MHz
U-259	433.2375	U-274	433.425
U-260	433.250	U-275	433.4375
U-261	433.2625	U-276	433.450
U-262	433.275	U-277	433.4625
U-263	433.2875	U-278	433.475
U-264	433.300	U-279	433.4875
U-265	433.3125	U-280	433.500
U-266	433.325	U-281	433.5125
U-267	433.3375	U-282	433.525
U-268	433.350	U-283	433.5375
U-269	433.3625	U-284	433.550
U-270	433.375	U-285	433.5625
U-271	433.3875	U-286	433.575
U-272	433.400	U-287	433.5875
U-273	433.4125		

- 14) Со оглед на високиот интензитет на радиофреквенциските зрачења, во подрачјето на зрачењето во кое имаат пристап луѓе, средната вредност на густината на моќност мора да се ограничи на 10 W/m^2 .
- 15) Овој фреквенциски подопсег се користи за аматерска репетиторска работа. Предавателните и приемните фреквенции на аматерските примопредавателни станици што се користат за таа работа, се наведени во Табела 7.

Табела 7

Ознака на каналот	Фреквенција во MHz	
	Предавателна	Приемна
RM-0	1291.000	1297.000
RM-1	1291.025	1297.025
RM-2	1291.050	1297.050
RM-3	1291.075	1297.075
RM-4	1291.100	1297.100
RM-5	1291.125	1297.125

RM-6	1291.150	1297.150
RM-7	1291.175	1297.175
RM-8	1291.200	1297.200
RM-9	1291.225	1297.225
RM-10	1291.250	1297.250
RM-11	1291.275	1297.275
RM-12	1291.300	1297.300
RM-13	1291.325	1297.325
RM-14	1291.350	1297.350
RM-15	1291.375	1297.375
RM-16	1291.400	1297.400
RM-17	1291.425	1297.425
RM-18	1291.450	1297.450
RM-19	1291.475	1297.475

- 16) Овој фреквенциски подопсег се користи за симплексна работа на аматерските примопредавателни станици на фреквенции наведени во Табела 8.

Табела 8

Ознака на каналот	Фреквенција во MHz	Ознака на каналот	Фреквенција во MHz
SM-20	1297.500		
SM-21	1297.525	SM-31	1297.775
SM-22	1297.550	SM-32	1297.800
SM-23	1297.575	SM-33	1297.825
SM-24	1297.600	SM-34	1297.850
SM-25	1297.625	SM-35	1297.875
SM-26	1297.650	SM-36	1297.900
SM-27	1297.675	SM-37	1297.925
SM-28	1297.700	SM-38	1297.950
SM-29	1297.750	SM-40	1298.000
SM-30	1297.750		

- 17) Фреквенцискиот подопсег 10368.845-10386.900 MHz е наменет исклучиво за аматерски радиофар од државен карактер и аматерски радиофар од локален карактер што се користат врз основа на техничките услови од овој правилник.

б) Аматерски репетиторски станици

Член 20

(1) Аматерските репетиторски станици може да работат само на определени фреквенции во фреквенциските подопсези: 145.000-145.7875 MHz; 433.000-434.825 MHz и 1291.000-1297.475 MHz.

(2) Приемните и предавателните фреквенции на аматерските репетиторски станици што работат во фреквенцискиот подопсег 145.000-145.7875 MHz се наведени во Табела 3.

(3) Приемните и предавателните фреквенции на аматерските репетиторски станици што работат во фреквенцискиот подопсег 433.000-434.825 MHz се наведени во Табела 5. Приемните и предавателните фреквенции на аматерските репетиторски станици што работат во фреквенцискиот подопсег 1291.000-1297.475 MHz се наведени во Табела 7.

Член 21

- (1) Аматерските репетиторски станици се користат за емисиите од видот F3E.
- (2) Девијацијата на фреквенцијата на предавателите на аматерските репетиторски станици може да биде најмногу ± 5 kHz.

Член 22

Ефективната зрачна моќност не смее да биде поголема од:

- 1) 20 W - за аматерски репетиторски станици за примарно покривање,
- 2) 10 W - за аматерски репетиторски станици за секундарно покривање,
- 3) 5 W - за аматерски репетиторски станици за локално покривање и за аматерски репетиторски станици за привремено покривање.

в) Аматерски радиофар

Член 23

Аматерски радиофар може да работи само во фреквенциските подопсези и со видовите на емисии наведени во Табела 9.

Табела 9

Фреквенциски подопсег	Аматерски радиофар	Вид на емисија
10.100 - 10.140 kHz	од светски карактер	A1A, A2A
14.000 - 14.100 kHz	од светски карактер	A1A, A2A
28.200 - 28.300 kHz	од светски карактер	A1A, A2A
144.845 – 144.900 MHz	од државен карактер	F1A
	од локален карактер	F1A
432.800 – 432.900 MHz	од државен карактер	F1A
	од локален карактер	F1A
1.296.800 - 1.296.900 MHz	од државен карактер	F1A
	од локален карактер	F1A
10.368,845 - 10.386,900 MHz	од државен карактер	F2A
	од локален карактер	F2A

Член 24

Максималната ефективна израчена моќност може да биде:

- 1) 50 W - за аматерски радиофар од светски карактер;
- 2) 10 W - за аматерски радиофар од државен карактер;
- 3) 1 W - за аматерски радиофар од локален карактер.

г) Аматерски приемни станици

Член 25

Аматерските приемни станици работат на сите фреквенции и со сите видови на емисии определени во член 12 од овој правилник.

д) Аматерски предавателни станици за радиогониометрија

Член 26

Аматерските предавателни станици за радиогониометрија работат само во фреквенциските подопсези и со видовите емисии наведени во Табела 10.

Табела 10

Фреквенциски подопсег	Вид на емисија
1.830 - 1.850 kHz	A1A
3.510 - 3.600 kHz	A1A
28.300 - 29.000 kHz	A1A
144.500 – 144.845 MHz	A2A, F2A
432.500 – 432.800 MHz	A2A, F2A

Член 27

Ефективната израчена моќност не смее да биде поголема од:

- 1) 5 W - за аматерски предавателни станици за радиогониометрија што работат во фреквенциските подопсези: 1830-1850 kHz; 3510-3600 kHz и 28 300-29 000 kHz;
- 2) 10 W - за аматерски радиостаници за гониометрија што работат во фреквенциските подопсези: 144.500-144.845 MHz и 432.500-432.800 MHz.

3. Стабилност на предавателните фреквенции, нивоа на споредните емисии и широчина на опсезите на емисиите на аматерските радиостаници

Член 28

Предавателните фреквенции на аматерските станици не смеат да ги преминат границите на фреквенциските опсези наменети за аматерската служба, односно за аматерската-сателитска служба.

Член 29

Средната моќност на секоја споредна компонента со која предавателот го напојува антенскиот вод мора да биде:

- 1) за аматерски радиостаници што работат во фреквенциски подопсези под 30 MHz
  - најмалку 60dB под средната моќност, за предаватели со средна моќност до 500 W;
  - помала или еднаква на 50 mW, за предаватели со средна моќност над 500 W.
- 2) за аматерски радиостаници што работат во фреквенциски подопсези помеѓу 30 MHz и 960 MHz:
  - најмалку 40 dB под средната моќност, за предаватели со средна моќност помала од 0,25 W;
  - помала или еднаква на 25 μ W, за предаватели со средна моќност од 0,25 W до 25 W;
  - најмалку 60 dB под средната моќност, за предаватели со средна моќност поголема од 25 W.
- 3) за аматерски радиостаници што работат во фреквенциски подопсези помеѓу 960 MHz и 17.7 GHz:
  - најмалку 50 dB под средната моќност, за предаватели со средна моќност поголема од 10 W
  - помала или еднаква на 100 μ W, за предаватели со средна моќност помала од 10 W.

Член 30

Широчините на опсезите на емисиите на аматерските радиостаници мора да се одржуваат на најмалите вредности што ги овозможува состојбата на техничкиот развој за такви видови радиостаници.

4. Локации и време на работа на аматерските радиостаници

Член 31

(1) Аматерските примопредавателни станици се користат од фиксни локации, или за време на движење и за време на задржување на точки кои не се однапред определени.

(2) Аматерските приемни радиостаници се користат од фиксни локации, или за време на движење и за време на задржување на точки кои не се однапред определени.

(3) Аматерските предавателни станици за радиогониометрирање се користат на фиксни локации, на точки кои се однапред определени.

(4) Аматерските репетиторски станици се користат од фиксни локации, а аматерските репетиторски станици за привремено покривање се користат и за време на задржување на точки кои не се однапред определени.

(5) Аматерски радиофар се користи од фиксни локации, а аматерски радиофар од локален карактер се користи и за време на задржување на локации што не се однапред определени.

ПОВИКУВАЧКИ ЗНАЦИ

Член 32

(1) Сите емисии на аматерските радиостаници се идентификуваат со повикувачки знаци.

(2) Емисиите на аматерските репетиторски станици, на аматерските радиофарови и аматерските радиостаници за гониометрија, се идентификуваат со повремено автоматско емитување на повикувачките знаци.

Член 33

(1) Повикувачките знаци со кои се идентификуваат емисиите на аматерските радиостаници се состојат од следните делови:

- а) Z3 - меѓународен код (префикс) за радиостаници на Република Македонија;
- б) една бројка (0 - 9);
- в) една, две или три букви (суфикс).

(2) Суфиксот во повикувачкиот знак го сочинуваат неакцентирани букви на меѓународната латинска абеџада. Акцентирани букви не смеат да се користат.

(3) Во суфиксот на повикувачкиот знак не смее да се употребуваат комбинации на букви кои би можеле да внесат забуна поради сличност со сигналите за несреќа, безбедност, тревога или итност.

(4) По исклучок на став 1 од овој член, врз основа на барање на РСМ, може да се додели специјален повикувачки знак кој после префиксот Z3 има повеќе букви и/или бројки.

(5) Ако аматерот привремено употребува аматерска радиостаница на локација што не му е наведена во одобрението, може на својот повикувачки знак да му ги додаде следните ознаки:

а) кога работи со мобилна аматерска радиостаница во моторно возило – ознака "/M" за телеграфија, односно зборот "mobile" за телефонија.

б) кога работи со аматерска радиостаница на пловен објект – ознака "/MM" за телеграфија, односно зборот "maritime mobile" за телефонија.

в) кога работи со аматерска радиостаница во воздух (авион, хеликоптер, параглајдер, падобран, балон ...) – ознака "/AM" за телеграфија, односно зборот "air mobile" за телефонија,

г) кога работи со пренослива аматерска радиостаница – ознака "/P" за телеграфија, односно зборот "portable" за телефонија.

Член 34

(1) Идентификацијата на емисиите на аматерските радиостаници се означени во Табела 12.

Табела 12

Редица на повикувачки знаци	Се користи за идентификација на емисиите на аматерските примопредавателни станици на	Припадност по СЕРТ	Забелешка
Z31A - Z36Z	Аматерски радио оператори од "А" класа	HAREC	
Z37A - Z37Z	Клубски радиоаматерски станици	HAREC	
Z38A - Z38Z	Аматерски радио оператори - странски државјани кои престојуваат во Република Македонија	HAREC	7. 8.
Z39A - Z30Z	Аматерски радио-оператори од "А" класа	HAREC	
Z31AA - Z31ZZ	Аматерски радио-оператори од "А" класа	HAREC	
Z32AA - Z34ZZ	Аматерски радио-оператори од " А" класа	HAREC	
Z35AA - Z35ZZ	Аматерски радио-оператори од "А" класа, аматерски репетиторски станици, радио-фар станици и АРГ станици	HAREC	2.
Z36AA - Z37ZZ	Аматерски радио-оператори од "А" класа	HAREC	
Z38AA - Z38ZZ	Аматерски радио-оператори - странски државјани кои престојуваат во Република Македонија	HAREC	7. 8.
Z39AA - Z30ZZ	Аматерски радио-оператори од "А" класа	HAREC	
Z31AAA Z31ZZZ	- Аматерски радио-оператори од "А" и "Р" класа	HAREC NOVICE	и 4.
Z32AAA Z32ZZZ	- Аматерски радио-оператори од "А" и "Р" класа	HAREC NOVICE	и 4.
Z33AAA Z33ZZZ	- Аматерски радио-оператори од "А" и "Р" класа	HAREC NOVICE	и 4.
Z34AAA Z34ZZZ	- Аматерски радио оператори од "А" и "Р" класа	HAREC NOVICE	и 4.
Z35AAA Z35ZZZ	- Аматерски радио оператори од "А" и "Р" класа, аматерски репетиторски станици, радио-фар и АРГ станици	HAREC NOVICE	и 2. ; 3. ; 4.
Z36AAA Z36ZZZ	- Аматерски радио-оператори од "А" и "Р" класа	HAREC NOVICE	и 4.
Z37AAA Z37ZZZ	- Клубски аматерски радио-станици од "А" класа	HAREC	1. 4.
Z38AAA Z38ZZZ	- Аматерски радио-оператори "А" и "Р" - странски државјани кои престојуваат во Република Македонија	HAREC NOVICE	и 4. 7. 8.
Z39AAA Z30ZZZ	- Аматерски радио-оператори "А"и "Р"	HAREC NOVICE	и 4.

ЗАБЕЛЕШКИ:

- 1) Клубските аматерски радиостаници чии што емисии се идентификуваат со повикувачки знаци од редицата повикувачки знаци од Табелата 12, можат да го задржат тој начин на идентификација, при што секој радио клуб може да поседува само еден повикувачки знак.

- 2) Редиците на знаци Z35VA - Z35VZ, Z35UA - Z35UZ, Z35SA - Z35SZ, Z35VAA - Z35VZZ, Z35UAA - Z35UZZ, Z35SAA - Z35SZZ се користат за идентификација на емисиите на аматерските репетиторски станици и Z35MAA - Z35MZZ се користат за идентификација на емисиите на аматерските радиофарови.
- 3) Повикувачкиот знак Z35RDF се користи за идентификација на емисиите на аматерските радио гониометриски предаватели.
- 4) Повикувачките знаци: Z37RSM, Z30RSM, Z30HQ, Z30HST, Z30ARDF се повикувачки знаци на РСМ за користење за посебни потреби на РСМ.
- 5) Повикувачките знаци со три букви во суфиксот, кај кои првата буква е "Q", не се употребуваат.
- 6) Повикувачкиот знак може повторно да се издаде, доколку истиот знак е во мирување повеќе од 5 години. Ова се однесува за лица кои починале и за лица на кои одобрението за користење на радиофреквенции во аматерска служба престанало да важи или пак е отповикано од страна на Агенцијата.
- 7) Странскиот радиоаматер со престој до 3 месеци во Р. Македонија може да го користи својот повикувачки знак со додавка пред знакот Z3.
- 8) Странскиот радиоаматер со престој подолг од 3 месеци во Р. Македонија може да добие свој повикувачки знак од редот на Z38A – Z38ZZZ.

Член 35

На ист аматерски фреквенциски опсег не смеат во исто време да се користат повеќе аматерски радиостаници чии што емисии се идентификуваат со ист повикувачки знак.

а) Идентификација на емисиите на аматерските прямо-предавателни станици

Член 36

- (1) Повикувачкиот знак задолжително се емитува на почетокот и на крајот на секоја аматерска радиоврска.
- (2) Како почеток и крај на аматерска радиоврска, во смисла на одредбата на став 1 од овој член, се смета исто така и почетокот и крајот на низа куси аматерски радиоврски помеѓу исти аматерски радиостаници.
- (3) За време на подолги аматерски радиоврски повикувачкиот знак задолжително се емитува секои десет минути.
- (4) Повикувачкиот знак се емитува секогаш кога се менува фреквенцијата.

Член 37

- (1) Кога повикувачкиот знак се изговара (во радио-телефонијата), буквите од кои се состои повикувачкиот знак можат да се потврдат со искажување на зборови чија почетна буква е иста како буквата на повикувачкиот знак (спелување).
- (2) За спелување се користат зборовите наведени во Додатокот 1 на овој правилник и претставува негов составен дел.
- (3) Кога повикувачкиот знак се испраќа со сигнали на телевизија со висока дефиниција (аматерска телевизија), сигналот на повикувачкиот знак се поставува во центарот на опсегот на видео сигналот.

б) Идентификација на емисија на аматерски репетиторски станици

Член 38

Аматерска репетиторска станица мора по истекот на 3 до 10 секунди, од моментот на исчезнувањето на сигналот на влезот на приемникот, да го емитува повикувачкиот знак со помош на меѓународниот Морзеов код, со брзина на телеграфирањето од 50 карактери во минута.

Член 39

Емисиите на аматерските репетиторски станици се идентификуваат со повикувачки знаци од редиците на повикувачки знаци:

- Z35VA - Z35VZ, Z35VAA - Z35VZZ во VHF
- Z35UA - Z35UZ, Z35UAA - Z35UZZ во UHF
- Z35SA - Z35SZ, Z36SAA - Z35SZZ во SHF

в) Идентификација на емисии на аматерски радиофар

Член 40

(1) Аматерски радиофар, заради идентификација, емитува повикувачки знак и податоци за локацијата на тој аматерски радиофар во погодна форма со помош на меѓународниот Морзеов код и со брзина на телеграфирањето од 50 карактери во минута.

(2) По емитувањето на повикувачкиот знак и на податоците за локацијата врз основа на одредбата од став 1 на овој член, аматерскиот радиофар емитува непрекинат сигнал во траење од 120 секунди.

Член 41

Емисиите на аматерскиот радиофар се идентификуваат со повикувачки знаци од редицата Z35MAA - Z35MZZ.

г) Идентификација на емисии на аматерски предавателни станици за радиогониометрија

Член 42

Емисиите на аматерските предавателни станици за радиогониометрија се идентификуваат со карактеристичниот повикувачки знак Z35RDF, кој се емитува еднаш, на почетокот на емисијата, со брзина на телеграфирање од 10 - 60 карактери во минута, а потоа до истекот на 60 секунди се емитува една од следните групи букви односно букви и бројки, и тоа: 1, MOE, MOI, MOS, MOH, MO5.

6. Дневник за работа на аматерска радиостаница

Член 43

(1) Податоците што се однесуваат на аматерските радиоврска на секоја аматерска радиостаница се запишуваат во дневникот за работа на аматерската радиостаница.

(2) Дневникот за работа на аматерската радиостаница се води на начин кој обезбедува траен запис.

Член 44

(1) Податоци кои задолжително се запишуваат во дневникот за работа на аматерската радиостаница се:

- а) ден, месец и година на остварената аматерска радиоврска;
- б) време на почетокот на аматерската радиоврска, а при подолги емитувања време на почетокот и време на завршетокот на аматерската радиоврска;
- в) повикувачки знак со кој се идентификува емисијата на коресподентната аматерска радио-станција;
- г) назив на користениот аматерски фреквенциски опсег;
- д) вид на емисијата;
- ѓ) оценка за квалитетот на чујноста на радиоврската и
- е) потпис на аматерскиот радиооператор.

(2) Денот и месецот од став 1 точка а) на овој член се запишуваат секогаш како група од четири арапски бројки.

(3) Времето од став 1 точка б) на овој член се изразува како координирано универзално време (UTC), а се запишува секогаш како група од четири арапски бројки што означуваат часови и минути (00.00 - 23.59).

(4) Податоците наведени во став 1 точка а), г), д) и ѓ) на овој член не е задолжително одново да се запишуваат, доколку се исти како во претходното запишување.

(5) Покрај податоците наведени во став 1 на овој член, во дневникот за работа може да се запишуваат и податоци за квалитетот на сигналите и квалитетот на приемот, локацијата на аматерската радиостаница чија емисија е примена, името на операторот на коресподентната аматерска радиостаница, видот и интензитетот на пречките и друго.

Член 45

Дневникот за работа на аматерската радиостаница се чува најмалку две години од денот на последното запишување на податоци за одржана радиоврска и истиот се дава на увид во случај на потреба.

7. Технички мерки за отстранување на пречки

Член 46

(1) Аматерските радиостаници со својата работа не смеат да создаваат штетни пречки во приемот на други видови радиостаници што работат во согласност со соодветните прописи.

(2) Ако аматерската радиостаница создава пречки носителот на правото на користење на аматерската радиостаница е должен да ги преземе сите потребни технички мерки заради отстранување на штетните пречки.

(3) Ако со техничките мерки од став 2 на овој член не е можно во целост да се отстрани штетната пречка, носителот на правото на користење на аматерската радиостаница треба да го промени начинот на работа за да се спречи натамошното попречување на приемот на другите радиостаници или да престане со работа.

Член 47

Заради намалување на можностите за штетни пречки, испитување, калибрирање и мерење на предавателот на аматерската радиостаница се врши на вештачко оптоварување.

ПРАВА И ОБВРСКИ НА РАДИОАМАТЕРИТЕ (содржина на пренесените податоци)

Член 48

- (1) Правата на радиоаматерите произлегуваат од одобрението за користење на радио фреквенциите, односно класата на радиоаматерски оператор.
- (2) Во аматерските радиокомуникации **не се дозволува**:
  - а) размена на информации што не се однесуваат на радиоаматери, со исклучок на повици за помош, несреќа и опасност.
  - б) рамена на пораки /податоци чија содржина ги загрозува одбраната и националната безбедност или безбедноста на човечките животи.
  - в) користење на непристоен речник:
  - г) комуникација со радиостаници што немаат соодветна идентификациска ознака или кои не ја емитираат идентификациската ознака во определениот временски интервал:
  - д) емитирање на меѓународните сигнали за несреќа без потреба "SOS" и ли "MAYDAY".
  - ѓ) пренос на музика, пренос на други видови на пренесување на забава или било кој вид на огласување, со исклучок на пренос на звук од радиофреквенција доделена за испитување и мерење во траење од најмногу 2 минути.
  - е) испраќање на сигнали со нејасна содржина и користење на погрешни повикувачки знаци:
  - ж) пренесување на зборови од трета страна кои не се јавно изговорени.

ПРИЕМ

Член 49

- (1) Преку приемникот на аматерските радиокостаници можат да се примаат само сигнали од други радиоаматери, сигнали на фреквенциски норми и временски сигнали, како и сигнали за кои претходно е добиена согласност од Агенцијата.
- (2) Ненамерно примените сигнали не смеат да се бележат, ниту да се препраќаат на трети лица.
- (3) При прием на повик за помош во случај на несреќа и опасност радиоаматерот мора веднаш да го прекине своето емитување и да воспостави комуникација со радиостаницата што праќа повик за помош.
- (4) Приемната опрема што се употребува за испитување на емисиите на сопствената аматерска радиостаница, мора да има пропишани технички параметри.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 50

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во Службен Весник на Република Македонија.

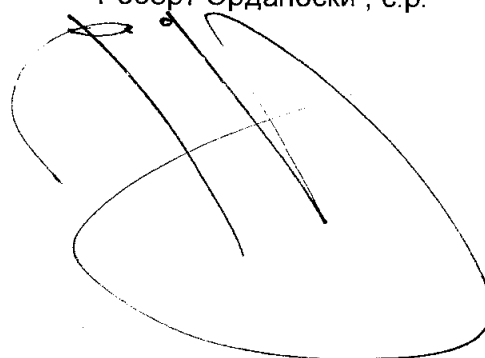
Со влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за користење на аматерски радиостаници (Службен весник на Република Македонија бр. 52/2000).

По влегувањето во сила овој правилник ќе се објави на веб страната на Агенцијата за електронски комуникации.

Бр. - 0201-1302/3
2014 година
Скопје 05.11.2014

Агенција за електронски комуникации
Директор,

Роберт Орданоски, с.р.

Додаток 1: Таблица на именување БУКВИ и Таблица на нагласување БРОЈКИ

Во аматерските радиоврски, радиоаматерите од Република Македонија ќе ја употребуваат македонската или меѓународната таблица за именување БУКВИ:

Буква	Македонски збор	Меѓународен збор	Изговор
A	Антиена	Alpha	Alfa
B	Битола	Bravo	Bravou
C	Циклон	Charlie	Carli
D	Дебар	Delta	Delta
E	Европа	Echo	Еко
F	Фаза	Foxtrot	Fokstrot
G	Гостивар	Golf	Golf
H	Херој	Hotel	Houtel
I	Искра	India	India
J	Јавор	Juliet	Juliet
K	Куманово	Kilo	Kilou
L	Лозар	Lima	Lima
M	Матка	Mike	Majk
N	Нице	November	November
O	Охрид	Oskar	Oска
P	Прилеп	Papa	Papa
Q	Кворум	Quebec	Kvebek
R	Ресен	Romeo	Romiou
S	Скопје	Sierra	Sijera
T	Тетово	Tango	Tango
U	Усје	Uniform	Juniform
V	Велес	Victor	Vikta
W	Дуплове	Whiskey	Viski
X	Икс	X-Ray	Eksrej
Y	Ипсилон	Yankee	Jenki
Z	Злетово	Zulu	Zulu
Ѓ	Ѓорче		
Ж	Жеден		
С	Своно		
Љ	Љуботен		
Њ	Њујорк		
К	Куп		
Ч	Чардак		
Џ	Џунгла		
Ш	Штип		

Во аматерските радиоврски, радиоаматерите од Република Македонија ќе ја употребуваат следната таблица за нагласување - именување на бројки:

Број	Македонски	Меѓународен	Изговор
0	Нула	zero	ZIRO
1	Еден	one	UAN
2	Два	two	TU
3	Три	three	TRI
4	Четири	four	FOUR

5	Пет	five	FAIV
6	Шест	six	SIKS
7	Седум	seven	SEVEN
8	Осум	eight	EIT
9	Девет	nine	NAIN
,	Децимална запирка	Decimal	DESIMAL
.	Точка	Stop	STOP

Додаток 2

Ознаки за видови на емисии

Вид на емисија	Ознака
Аплитудна модулација - емисија во која главниот носител е амплитудно модулиран (вклучувајќи и случаи каде подносителите се аголно модулирани)	
Два странични опсега, вклучувајќи еден канал кој содржи квантизирана или дигитална информација, без да се користи модулиран подносител:	
Морзеова телеграфија	A1A
Телеграфија со директен испис	A1B
Факсимил	A1C
Далечинско управување	A1D
Два странични опсези, еден канал што содржи квантизирана или дигитална информација, со користење на модулиран подносител:	
Морзеова телеграфија	A2A
Телеграфија со директен испис	A2B
Факсимил	A2C
Далечинско управување	A2D
Два странични опсези, еден канал што содржи аналогна информација:	
Факсимил	A3C
Телефонија	A3E
Телевизија (видео)	A3F
Делумно пригушен страничен појас, еден канал што содржи аналогна информација:	
Телевизија (видео)	C3F
Еден страничен опсег, потиснат носител, еден канал што содржи квантизирана или дигитална информација, со модулиран подносител:	
Морзеова телеграфија	J2A
Телеграфија со директен испис	J2B
Факсимил	J2C
Пренос на податоци, далечинско управување	J2D
Еден страничен опсег, потиснат носител, еден канал што содржи аналогна информација:	
Факсимил	J3C
Телефонија	J3E
Телевизија (видео)	J3F
Еден страничен опсег, смалени или променливи нивоа на носителот, еден канал што содржи аналогна информација:	
Телефонија	R3E
Немодулиран носител (за тестирање)	N0N
Фреквенциска модулација (F), фазна модулација (G), квадратурна модулација (D) – емисија во која главниот носител е аголно модулиран:	
Фреквенциска модулација, еден носител што содржи квантизирана или дигитална информација, без употреба на модулиран подносител:	
Морзеова телеграфија	F1A
Телеграфија со директен испис	F1B
Факсимил	F1C
Далечинско управување	F1D
Фреквенциска модулација, еден канал што содржи квантизирана или дигитална информација со модулиран подносител:	
Морзеова телеграфија	F2A
Телеграфија со директен испис	F2B
Факсимил	F2C

Пренос на податоци, далечинско управување	F2D
Фреквенциска модулација, еден канал што содржи аналогна информација:	
Факсимил	F3C
Телефонија	F3E
Телевизија (видео)	F3F
Фреквенциска модулација, сложен состав со еден или повеќе канали што содржат квантизирана или дигитална информација заедно со еден или повеќе канали со аналогна информација:	
Пренос на податоци, далечинско управување	F7D
Телефонија	F7E
Телевизија (видео)	F7F
Комбинација на горе наведените	F7W
Фреквенциска модулација, два или повеќе канали што содржат аналогна информација	
Пренос на податоци, далечинско управување	F8D
Телефонија	F8E
Телевизија (видео)	F8F
Комбинација на горе наведените	F8W
Во аматерска служба може да се употребува и фазна и квадратурна модулација. Во поедини случаи може да се користи фазно или квадратурно модулирана емисија, чиј вид на емисија одговара на фреквенциско модулирана емисија, при што првата основна ознака "F" се заменува со "G", односно со "D" (пр. место F1A ќе биде G1A, место F1A ќе биде D1A и сл.)	

Додаток 3:

ПРИЈАВА

за полагање на радиоаматерски испит

Име и презиме _____

Адреса _____

Место и дата на раѓање _____

Државјанство _____

За која класа полага _____

тел: _____

моб. тел. _____

e-mail: _____

_____
ПОТПИС

Додаток 4:

Врз основа на член 8 став 1 од Правилникот за начинот на полагање на радиоаматерски испит, радиоаматерски класи, технички параметри и други услови за употреба на радиоаматерски станици опрема,- Агенцијата за електронски комуникации издава

ДИПЛОМА

за положен радиоаматерски испит

за _____ класа

Име и презиме _____

Адреса _____

Датум и место на раѓање _____

Стручниот испит го положил пред испитна комисија на Агенцијата за електронски комуникации на ден _____ во _____ .

Испитна комисија:

_____

Носителот на дипломата има право и должност да се придржува кон ограничувањата предвидени со Правилникот за начинот на полагање на радиоаматерски испит, радиоаматерски класи, технички параметри и други услови за употреба на радиоаматерски станици и опрема.

Дипломата е со неограничен рок на важење и не може да се преотстапи на друго лице.

Број _____

Скопје _____

М.П.

Директор

_____

Додаток 5: Сертификат за хармонизиран радиоаматерски испит во рамките на CEPT

**СЕРТИФИКАТ ЗА ХАРМОНИЗИРАН РАДИОАМАТЕРСКИ ИСПИТ (HAREC)
врз основа на CEPT Препораката T/R 61-02**

**HARMONISED AMATEUR RADIO EXAMINATION CERTIFICATE (HAREC)
based on CEPT Recommendation T/R 61-02**

**CERTIFICAT D'EXAMEN RADIOAMATEUR HARMONISE (HAREC)
délivré sur la base de la Recommandation de la CEPT T/R 61-02**

**HARMONISIERTE AMATEURFUNK-PRÜFUNGSBESCHEINIGUNG (HAREC)
nach CEPT Empfehlung T/R 61-02**

1. Агенцијата за електронски комуникации на Република Македонија потврдува дека носителот на овој сертификат успешно го положи радиоаматерскиот испит кој е во согласност со барањата пропишани од Меѓународната унија за телекомуникации (ITU). Положениот испит одговара со испитот опишан во CEPT Препораката T/R 61-02 (HAREC).
2. Agency for Electronic Communications of the country Republic of Macedonia declares herewith that the holder of this certificate has successfully passed an amateur radio examination which fulfils the requirements laid down by the International Telecommunication Union (ITU). The passed examination corresponds to the examination described in CEPT Recommendation T/R 61-02 (HAREC).
3. L'Agence des Communications électronique du pays République de Macédoine certifie que le titulaire du présent certificat a réussi un examen de radioamateur conformément au règlement de l'Union internationale des télécommunications (UIT). L'épreuve en question correspond à l'examen décrit dans la Recommandation CEPT T/R 61-02 (HAREC).
4. Die Agentur für elektronische Kommunikation des Landes Republik Makedonien erklärt hiermit, dass der Inhaber dieser Bescheinigung eine Amateurfunkprüfung erfolgreich abgelegt hat, welche den Erfordernissen entspricht, wie sie von der Internationalen Fernmeldeunion (ITU) festgelegt sind. Die abgelegte Prüfung entspricht der in der CEPT-Empfehlung T/R 61-02 (HAREC) beschriebenen Prüfung.
5. Имател (име и презиме)   Holders name   Nom du titulaire   Name des Inhabers

Дата на раѓање   Date of birth   Date de naissance   Geburtsdatum

6. Официјални барања за информации во врска со овој сертификат треба да се достават до Администрацијата што го издава сертификатот.
Officials requiring information about this certificate should address their enquiries to the issuing national Authority or the issuing Administration indicated below.
Les autorités officielles désirant des informations sur ce document devront adresser leurs demandes à l'Administration ou à l'Autorité nationale compétente mentionnée ci-dessous.
Behörden, die Auskünfte über diese Bescheinigung erhalten möchten, sollten ihre Anfragen an die genannte ausstellende nationale Behörde oder die ausstellende Verwaltung richten.
Адреса/Address/Adresse/Anschrift

Телефон/Telephone/Téléphone/Telefon: _____

Телефакс/Telefax/Téléfax/Telefax: _____

Потпис/Signature/Signature/Unterschrift   Печат/Official stamp/Cachet Officiel/Offizieller Stempel

(Место и дата на издавање/Place and date of issue/Lieu et date d'émission/Ort und Ausstelldatum)

Додаток 6:

**СЕРТИФИКАТ ЗА РАДИОАМАТЕРСКИ ИСПИТ ЗА ПОЧЕТНИЦИ
AMATEUR RADIO NOVICE EXAMINATION CERTIFICATE**

1. Агенцијата за електронски комуникации на Република Македонија потврдува дека носителот на овој сертификат успешно го положи радиоаматерскиот испит за почетници кој е во согласност со барањата пропишани од Меѓународната унија за телекомуникации (ITU). Положениот испит одговара со испитот опишан во ERC Report 32.
2. Agency for Electronic Communications of the country Republic of Macedonia declares herewith that the holder of this certificate has successfully passed an amateur radio novice examination which fulfils the requirements laid down by the International Telecommunications Union (ITU). The passed examination corresponds to the examination described in ERC Report 32.
3. L'Agence des Communications électronique du pays République de Macédoine certifie que le titulaire du présent certificat a réussi un examen de radioamateur conformément au règlement de l'Union Internationale des Télécommunications (UIT). L'épreuve en question correspond à l'examen décrit dans le rapport "ERC Report 32".
4. Die Agentur für elektronische Kommunikation des Landes Republik Makedonien erklärt hiermit, daß der Inhaber dieser Bescheinigung eine Amateurfunkprüfung erfolgreich abgelegt hat, welche den Erfordernissen entspricht, wie sie von der Internationalen Fernmeldeunion (ITU) festgelegt sind. Die abgelegte Prüfung entspricht der im ERC Report 32 beschriebenen Prüfung.
5. Официјални барања за информации во врска со овој сертификат треба да се достават до Администрацијата што го издава сертификатот.
6. Officials requiring information about this certificate should address their enquiries to the issuing national Authority or the issuing Administration as indicated above.
7. Les autorités officielles désirant des informations sur ce document devront adresser leurs demandes à l'Autorité nationale compétente mentionnée ci-dessous.
8. Behörden, die Auskünfte über diese Bescheinigung erhalten möchten, sollten ihre Anfragen an die genannte ausstellende nationale Behörde oder die ausstellende Verwaltung richten.
9. Имател (име и презиме)   Holders name   Nom du titulaire   Name des Inhabers

---

Дата на раѓање	Date of birth	Date de naissance	Geburtsdatum
----------------	---------------	-------------------	--------------

---

Адреса/Address/Adresse/Anschrift

Телефон/Telephone/Téléphone/Telefon: _____

Телекс/Telex/Téléx/Telex: _____

Телефакс/Telefax/Téléfax/Telefax: _____

Потпис
Signature
Signature
Unterschrift

Официјален печат
Official stamp
Cachet officiel
Offizieller Stempel

Имателот на ова Одобрение има право да користи радиофреквенции во радиоаматерска служба во земјите што ја имаат усвоено препораката на СЕПТ-T/R 61-01, согласно условите и обврските наведени во истата, а во Република Македонија согласно Правилникот за користење на радиофреквенции во аматерска служба.

The holder of this Authorisation has a right to utilise radio frequencies in the radio amateur service in the countries that have adopted the CEPT Recommendation T/R 61-01, respecting the conditions and obligations stated therein, and in the Republic of Macedonia in compliance with Rules on radio frequency utilization in amateur service.

Der Inhaber dieser Genehmigung ist ermächtigt die Amateurfunkstellen in denjenigen Ländern, welche die CEPT-Empfehlung T/R 61-01 angenommen haben, unter den in der Empfehlung genannten Bedingungen und Auflagen zu benutzen, in der Republik Makedonien jedoch im Einklang den Regeln zur Anwendung der Radio-Frequenz im Amateur Dienst

Le titulaire de cette autorisation a le droit d'utiliser les radiofréquences dans le service radio amateur dans les pays qui ont adopté la recommandation T/R 61-01 de CEPT, respectant les conditions et les engagements indiqués dans cette dernière, et dans la République de Macédoine conformément avec les Règles relatives à l'utilisation des fréquences dans le service radio amateur.

Агенција за електронски комуникации
Agency for Electronic Communications
Kej Dimitar Vlahov No.21; 1000 Skopje; Republic of Macedonia
Tel.: + 389 2 3289 200; fax: + 389 2 3224 611
www.aec.mk ; e-mail: contact@aec.mk

Kej Dimitar Vlahov бр.21
1000 Скопје
Република Македонија
тел.: +389 2 32 89 200
факс: +389 2 32 24 611
contact@aec.mk

ОДОБРЕНИЕ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА
РАДИОФРЕКВЕНЦИИ ВО РАДИОАМАТЕРСКА СЛУЖБА

AUTHORISATION FOR RADIO FREQUENCIES
UTILISATION IN RADIO AMATEUR SERVICE

AMATEURFUNKGENEHMIGUNG ZUR RADIOFREQUENZVERWENDUNG
IN DEM AMATEURFUNKDIENST

AUTORISATION POUR L'UTILISATION DE RADIOFRÉQUENCES DANS
LE SERVICE D'AMATEUR PAR RADIO

Ова одобрение е издадено врз основа на член 24 и 131 од Законот за електронските комуникации (Службен весник на Република Македонија” број 39/14).

This Authorisation has been granted pursuant to Article 24 and 131 of the Law on Electronic Communications (Official Gazette of the Republic of Macedonia No. 39/14)

Diese Genehmigung wird erteilt auf Grund § 24 und 131 des Gesetz zur elektronischen Kommunikation (Amtsblatt der Republik Makedonien, Nr. 39/14)

La présente autorisation est délivrée en vertu de l'article 24, 131 de la Loi de communication électronique (“ Journal officiel de République Macédoine ” No.39/14)

Имаател: Authorisation holder / Inhaber / Le titulaire	
Адреса: Address / Anschrift / Adresse	
Место Place / Wohnort / Domicile	Држава Country / Staat / État
Национална класа National class / Nationale Zulassungsklasse / Catégorie nationale	
СЕРТ Класа Class / Klasse / Catégorie	
Повикувачки знак Call sign / Rufzeichen / Indicatif d'appel	
Број на одобрение Assignment number / Zuteilungsnummer / Numéro d'assignation	

Датум на издавање Date of issue / Ausstellungsdatum / Date d'émission	
Важи до Date of expiry / Ablaufdatum / Echéance	
Архивски број Archive number / Nummer / Numéro	
Скопје, Skopje	Мп Seal
	Директор Director Leiter Le Directeur
Забелешка Note / Anmerkung / Note	